

Samling af Afgørelser

Sag C-124/10 P

Europa-Kommissionen
mod
Électricité de France (EDF)

»Appel — statsstøtte — afkald på et skattetilgodehavende — fritagelse for selskabsskat — kapitalforhøjelse — statens adfærd som opmærksom privat investor i et samfund med markedsøkonomi — kriterier, som gør det muligt at adskille staten, der handler som aktionær, fra staten, som udøver sine beføjelser som offentlig myndighed — definition af den private investor, der udgør sammenligningsgrundlaget — ligebehandlingsprincippet — bevisbyrde«

Sammendrag af dom

1. *Statsstøtte — begreb — vurdering på grundlag af kriteriet om den private investor — staten som aktionær i en virksomhed — staten, der handler som offentlig myndighed — sondring ud fra anvendelsen af kriteriet om den private investor*

(Art. 87, stk. 1, EF)

2. *Statsstøtte — begreb — vurdering på grundlag af kriteriet om den private investor — vurdering i henhold til alle de relevante elementer i den omtvistede transaktion og dens sammenhæng — medlemsstatens forpligtelse til at fremlægge objektive elementer, som kan efterprøves, og hvoraf den økonomiske karakter af dens virksomhed fremgår*

(Art. 87, stk. 1, EF)

3. *Statsstøtte — begreb — situation, hvor den medlemsstat, der tildeler støtten, er kreditor i skattemæssig henseende og eneste aktionær i en offentlig virksomhed, som har fået forhøjet sin kapital ved afkald på et skattetilgodehavende — spørgsmålet om, hvorvidt kriteriet om den private investor kan anvendes*

(Art. 87, stk. 1, EF)

4. *Statsstøtte — begreb — vurdering på grundlag af kriteriet om den private investor — spørgsmålet om, hvorvidt kriteriet om den private investor kan anvendes på skattemæssige foranstaltninger*

(Art. 87, stk. 1, EF)

1. De betingelser, som en foranstaltning skal opfylde for at være omfattet af begrebet »støtte« som omhandlet i artikel 87 EF, er ikke opfyldt, hvis den begunstigede offentlige virksomhed kunne opnå den samme fordel som den, der er blevet stillet til rådighed for den ved hjælp af statens midler, på vilkår, der svarer til normale markedsvilkår, idet denne vurdering for offentlige virksomheder i princippet skal ske under anvendelse af kriteriet om den private investor.

Hvad angår den situation, hvor staten på den ene side er aktionær i en virksomhed og på den anden side handler som offentlig myndighed, skal der med henblik på vurderingen af, om den samme foranstaltning ville være blevet truffet under normale markedsvilkår af en privat investor, som befinder sig i en situation, som ligger så tæt som muligt på den situation, som staten befinder sig i, kun tages hensyn til de fordele og forpligtelser, som er forbundet med sidstnævntes situation i dens egenskab af aktionær, og ikke dem, som er forbundet med dens egenskab af offentlig myndighed.

Der skal derfor foretages en sondring mellem statens rolle som aktionær i en virksomhed på den ene side og staten, der handler som offentlig myndighed, på den anden side. For at kriteriet om den private investor kan anvendes, skal det derfor være i sin egenskab af aktionær og ikke i sin egenskab af offentlig myndighed, at den omhandlede medlemsstat indrømmer en økonomisk fordel til en virksomhed, som tilhører den.

Kriteriet om den private investor udgør i den forbindelse ikke en undtagelse, som kun finder anvendelse efter anmodning fra en medlemsstat, når de elementer, som udgør en statsstøtte, der er uforenelig med fællesmarkedet som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF, foreligger. Dette kriterium, når det finder anvendelse, er således blandt de elementer, som Kommissionen har pligt til at tage hensyn til for at fastslå, om der foreligger en sådan støtte. Det følger heraf, at det, når det viser sig, at kriteriet om den private investor kan finde anvendelse, tilkommer Kommissionen at anmode den pågældende medlemsstat om at give den alle relevante oplysninger, som sætter den i stand til at undersøge, om betingelserne for anvendelighed og anvendelse af dette kriterium er opfyldt, og den kan kun nægte at undersøge sådanne oplysninger, hvis de fremlagte beviser er blevet fastlagt efter vedtagelsen af beslutningen om at foretage den pågældende investering.

(jf. præmis 78-81, 103 og 104)

2. I en situation, hvor en medlemsstat er aktionær i en virksomhed og under den administrative procedure påberåber sig kriteriet om den private investor, tilkommer det den i tvivlstilfælde utvetydigt og på grundlag af objektive elementer, som kan efterprøves, at føre bevis for, at beslutningen om at gennemføre foranstaltningen blev truffet i dens egenskab af aktionær. Det skal af disse elementer klart fremgå, at den pågældende medlemsstat forud for eller samtidigt med indrømmelsen af den økonomiske fordel har besluttet ved den foranstaltning, som faktisk er blevet gennemført, at investere i den kontrollerede offentlige virksomhed. Der kan i denne forbindelse kræves beviser, hvoraf fremgår, at denne beslutning er baseret på økonomiske vurderinger, som kan sammenlignes med dem, som en rationel privat investor, som befinder sig i en situation, som ligger så tæt som muligt på den situation, som nævnte medlemsstat befinder sig i, under de foreliggende omstændigheder ville have udført med henblik på at fastslå den fremtidige rentabilitet af en sådan investering, inden den foretog investeringen.

Derimod er økonomiske vurderinger foretaget efter tildelingen af nævnte fordel, den efterfølgende konstatering af, at den af den pågældende medlemsstat foretagne investering reelt var rentabel, eller efterfølgende begrundelser for valget af den fremgangsmåde, som blev fulgt, ikke tilstrækkelige til at godtgøre, at denne medlemsstat forud for eller samtidigt med denne tildeling har truffet en sådan beslutning i sin egenskab af aktionær. Hvis den pågældende medlemsstat for Kommissionen fremlægger beviser af den art, som kræves, tilkommer det sidstnævnte at foretage en samlet vurdering, som ud over de af denne medlemsstat fremlagte beviser skal tage hensyn til alle andre relevante beviser i sagen, som gør det muligt for den at afgøre, om beslutningen om at gennemføre den omhandlede foranstaltning er blevet truffet af nævnte medlemsstat i dens egenskab af aktionær eller dens egenskab af offentlig myndighed. Af relevans i denne forbindelse er navnlig foranstaltningens art og indhold, baggrunden herfor såvel som det forfulgte mål og de bestemmelser, som nævnte foranstaltning er omfattet af.

(jf. præmis 82-86)

3. Efter 87, stk. 1, EF er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som i kraft af sin virkninger fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene, uforenelig med fællesmarkedet, i det omfang den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne. Anvendelsen af kriteriet om den private investor tilsigter desuden at fastslå, om den økonomiske fordel, uanset sin form, som ved hjælp af statens midler er blevet indrømmet en offentlig virksomhed, i kraft af sine virkninger kan fordreje eller true konkurrencen og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne.

Denne bestemmelse og dette kriterium tilsigter således at forhindre, at den begunstigede offentlige virksomhed ved hjælp af statslige midler gives en gunstigere økonomisk stilling end sine konkurrenter. Den økonomiske situation for den begunstigede offentlige virksomhed afhænger imidlertid ikke af den form, hvorunder fordelene stilles til rådighed, uanset arten heraf, men af det beløb, som den i sidste ende nyder godt af.

Retten kan således uden at begå en retlig fejl fokusere sin analyse af spørgsmålet om, hvorvidt kriteriet om den private investor finder anvendelse, på forbedringen af virksomhedens økonomiske situation og virkningerne af den omhandlede foranstaltning på konkurrencen og ikke på den skattemæssige karakter af de midler, som den omhandlede medlemsstat har anvendt.

Henset til målene med artikel 87, stk. 1, EF og kriteriet om den private investor skal en økonomisk fordel, selv hvis den indrømmes ved hjælp af skattemæssige foranstaltninger, således navnlig bedømmes i lyset af kriteriet om den private investor, hvis det under den samlede vurdering, som i givet fald kræves, viser sig, at den pågældende medlemsstat til trods for, at den har anvendt sådanne midler, som henhører under den offentlige myndighed, har indrømmet nævnte fordel i sin egenskab af aktionær i virksomheden, som tilhører den.

(jf. præmis 88-92)

4. Kriteriet om den private investor kan anvendes, selv i tilfælde hvor midler af skattemæssig art er blevet anvendt. I det tilfælde, hvor en privat investor ikke ville kunne foretage en investering som den, medlemsstaten foretog, under lignende betingelser, eftersom den ville skulle betale skat, og kun den nævnte stat som skattemyndighed kunne råde over beløb svarende til denne skat, bemærkes herved for det første, at hvad angår den omhandlede regnskabsmæssige disposition er det den private virksomhed, som befinder sig i en situation, som den virksomheden befinder sig i, og ikke dens aktionær, som ville skulle betale nævnte skat.

I den foreliggende sag ville anvendelsen af kriteriet om den private investor således have gjort det muligt at fastslå, om en privat aktionær under lignende omstændigheder ville have indskudt et beløb svarende til den skat, som skulle betales, i en virksomhed, som befandt sig i en situation, som kunne sammenlignes med den situation, som virksomheden befandt sig i.

For det andet er en eventuel forskel mellem de omkostninger, som afholdes af en privat investor, og de omkostninger, som påhviler staten som investor, ikke til hinder for anvendelsen af kriteriet om den private investor. Dette kriterium gør det således netop muligt at fastslå, om der består en sådan forskel, og tage hensyn hertil ved bedømmelsen af spørgsmålet, om de betingelser, der er fastsat ved dette kriterium, er opfyldt.

(jf. præmis 94-96 og 98)